

Zuzana Dostálová

Karneval zvířat

Karneval zvířat

Vyšlo také v tištěné verzi

**Pa
se
ka**

Zuzana Dostálová

Karneval zvířat – e-kniha

Copyright © Paseka, 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Karneval zvířat

Zuzana Dostálová

Karneval zvířat

Paseka

KARNEVAL ZVÍŘAT

Copyright © Zuzana Dostálová, 2023

ISBN tištěné knihy: 978-80-7637-340-2

ISBN ePUB: 978-80-7637-420-1

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-7637-421-8

ISBN PDF: 978-80-7637-422-5

Evžen přiklekl víko kufru a dopnul zip. Ponožky, pyžamo, smoking, počítal na prstech. Aby tak na něco zapomněl! Vaříč, konvice, polévky, sůl. Dvě láhve vodky, litr vína, jeden rum. Podrbal se ve vlasech a ruku si záhy prohlédl. Ukazovák otřel do kalhot a kufr postavil do kouta.

*Pijeme rum, moc nám to voní
otevřem láhev a hned je po ní*

Housle, smyčec, kalafuna, promnul si zápěstí. Futrál položil na stůl a pro jistotu se do něho naposledy podíval. Za hodinu už bude sedět v autobuse do Německa. Palcem přešel všechny struny. Nad kobylkou zatančil prach z kalafuny. Vlastně je i rád. Je rád, že zas někam jede. Jen kdyby líp platili. Foukl na hmatník a pouzdro zavřel.

Otevřem láhev a hned je po ní...

Tuhle písničku bude Ludva vyřvávat obden. Bude chodit po hotelu cikcak, klepat na pokoje a zvat holky na guláš. To Evžen neumí, ten leda tak pochválit, povědět vtíp, zalaškovat. Polknul a housle opřel o kufr.

Na hodinkách dvanáct. Do batohu strčil slaninu a půl bochníku chleba. Přepočítal eura a hodil je zpátky do kapsy.

Zase se mu do hlavy vloudila Osudová. Posledně ji hrál loni. V Regensburgu na náměstí. Toho popěvku se nemůže od včerejška zbavit.

Utáhl tkaničky a s námahou přenesl kufr přes práh. Zamkl.

Tubista Veverka už stál u autobusu a kupoval si pivo.

„Máte těch plzinek dost?“ usmál se do dlaně.

„Jako bych vás neznal.“ Řidič otevřel lednici, vytáhl plechovku a podal ji Veverkovi. Zahleděl se do papíru a propiskou udělal křížek. „Platit na konci turné, jako vždycky,“ utrousil znuděně.

Plzeň za padesát, to zas budou dardy. Půlka osazenstva nechá čtvrtinu honoráře šoferovi za alkohol. Někteří i polovinu.

Obloha zčernala. Zafoukal chladný vítr. Prohnal se nad hlavami a vzal s sebou pár žlutých listů.

„Slávku!“ zadunělo Evženovi u hlavy. „Slávku, dal bych si taky pjosím jedno!“ Houslista Kačírek mávl do vzduchu a hnal se k řidiči. Housle přehodil z ramena na rameno a natáhl se po orosené plechovce. „Dám si fňukny dovnitř a přijdu,“ dodal sípavě kamsi k motoru a zapadl do autobusu. Svým houslím neříká jinak.

U zadních dveří se vytvořila fronta. Zbytek orchestru se dohadoval, kolik láhví vína vzít dovnitř. Bílé, nebo červené? Debatu ukončil cellista Míra. Pod paží držel láhev slivovice a vykřikoval, že je třeba začít pořádně. Zapálil si cigaretu a jako první koštoval.

„Z Moravy,“ pokývl uznale. Otřel hrdlo láhve a poslal ji dál.

Evžen všechno pozoroval. Dal by si, ale jakmile se napije, jde to s ním ráz naráz. On až pak, na hotelu, sám.

Malý hlouček lidí stojících opodál nepije nikdy. Celou cestu odvracejí zrak od pijících a s hlavou podloženou polštářky či gymnastickými míčky se zoufale snaží usnout.

Míra je často přesvědčuje, aby si cvakli, ale marně. Holky beztak proto, aby byly povolnější.

Znova se napil.

„To bude zájezd snů,“ vycenil zuby a zase popotáhl.

„Obávám se, že bude,“ vytrhl mu láhev z ruky Horňajz. Dvakrát si lokl a přivřel oči.

„Ty si radši hlídej tu svoji hornu,“ chechtal se Míra. Nad čelem mu smíchy poskakovaly blondaté kudrny.

Horňajz se zašklebil. Do konce života mu budou předhazovat, že mu ukradli v tramvaji lesní roh. Probral se až na konečné, bez dokladů, bez nástroje.

„Ty jdi taky do prdele,“ zabručel a vystoupal schůdky autobusu.

„Nastupovat, jedeme!“ zatleskal vedoucí zájezdu.

„No jo, furt.“ Míra odhodil právě zapálenou cigaretu a vykročil za Horňajzem. Tleskače Maršíka nemá rád. Nejenže nepije a dost mizerně hraje na fagot, on prostě vždycky zatleská, když si Míra zrovna zapálí.

Maršík počkal, až se všichni usadí. Do ruky vzal mikrofon a nadechl se.

„Raz dva, raz dva, slyšíte mě?“ usmál se nesměle.

„Jo, vole!“ ozvalo se odněkud.

„Takže, vítám vás na našem zájezdě, rád bych vám řekl pár informací.“

„Už tam budém?!“ zakřičel odzadu Horňajz.

„No já počkám, až se všichni pobavíte,“ klepal nohou Maršík.

Smáli se všichni, i řidič. Míra znovu otevřel láhev a obrátil ji do sebe.

„Ty vole, to bude zájezd snů, já to říkal,“ opakoval po několikáté.

„Už bude pauzá?“ zakřičel znovu Horňajz.

„Pánové,“ zrudl Maršík.

„A dámy,“ přiletělo odkudsi.

„Pánové a dámy, já vám ty informace vůbec říkat nemusím. Jenže vy pak za mnou budete chodit a ptát se na každou blbost. Na to já nemám čas!“ Maršík už skoro křičel.

„Už tam budém?!“ ozval se opět Horňajz.

„Vole, drž už hubu,“ otočil se po něm Veverka. Pysky měl od tuby odrbané tak, že si je musel co hodinu mazat.

„Děkuju,“ zamrkal Maršík. „Takže prosím vás, uděláme si malou pauzu na hranicích, záchod, cigareta a jedeme. Máme před sebou šest set kilometrů, berte to na vědomí, nikdo z nás nechce přijet na hotel pozdě. Na hotelu máme být zhruba v osm, zítra snídaně a v deset zkouška. Pořadatel si přeje, aby dopolední generálka proběhla už v koncertním oblečení.“

„To si dělaj prdel!“ skočil mu do řeči Ludva.

„Potřebují si něco natočit,“ dodal omluvně Maršík.

„A příplatek?“

„Nebude.“

„Ty volé.“

Autobus se rozjel. Evžen si sedl k okýnku. Má tu ubíhající krajinu rád. Krajnice mizí před očima, jako by ani nebyla. Jako kdyby se přítomnost měnila v minulost dřív, než si to člověk dokáže uvědomit. Už na akademii cestoval rád, jenže tenkrát, v devadesátkách, je platili stejně jako teď, možná i víc, a všechno bylo levnější. To se tenkrát žilo. A před revolucí ještě líp. Muzikantům tedy ano. Ani nemuseli být ve straně. Japonsko, Německo, Amerika. Za měsíc bylo na garsonku. Nebo na auto i s televizí. Poposedl. Cosi ho tlačilo pod kostrčí. Veverka si znovu natřel pysky a opřel hlavu o opěrku.

Evžen rozbalil slaninu a přemýšlel, jak je to dlouho, co se neviděl s Alenkou. Měsíc a půl? Dva? Mají divný život. Když se viděli naposledy, měla černý kostým, kabelku i boty.

„Boty, kurva, boty! Já si zapomněl lakýrky!“ vykřikl Ludva.

„Zájezd snů!“ chechtal se Míra.

„Co budu dělat?“

Evžen se otočil zpátky. Pryč od Ludvových nářků.

A pod tím kostýmekem měla halenku s malými květy. Pořád je hezká. Evžen prohlédl ostří proti světlu a zajel nožem do slaniny. Kolikrát přemýšlel, kdyby mu ta kudla projela dlaní. Kdyby se mu něco stalo. Musel by přestat hrát. Skončit. Co by ale dělal? Nic neumí. Přišel by na mizinu.

A pod tou halenkou prosvítala podprsenka. Vlasy měla o trochu světlejší než jindy. Posadila se v kuchyni k oknu a nechala si udělat kávu. Navštěvují se, přestože jsou už dávno rozvedení.

„Kurva, kde do zejtrka seženu boty? Bude neděle.“ Ludva kroutil hlavou. „Dej to sem,“ vzal Mírovi láhev a nadvakrát se napil.

Když se jich soudce ptal, proč se rozvádějí, nevěděli, co říct. Hrál v Národním, večery trávil mimo domov. Umí si normální člověk představit, co je to tříhodinová opera? Co je to Wagner? A jaká je po představení žízeň? Naprázdno polknul, jako kdyby právě dopíjel doušek posledního piva U Zpěváčků těsně před půlnocí. Aleně prostě vadilo, že není po večerech doma, že Lohengrina splachuje dvanáctkou a jedním velkým fernetem. Možná mu ani nevěřila, na opery nechodila. Strčil do pusy další plátek, nůž od slaniny utřel do kapesníku a schoval zpátky do kapsy. Hlavu opřel o sedačku a zavřel oči.

Nastalo ticho. Usnul i Míra. Hlava mu poskakovala a ruce měl zakleslé do sebe, jako by se choulil zimou. Rty lehce našpulené a oči přiotevřené. Na lících světlé vousy.

Evženovi se zdálo, že je doma. Leží na gauči a pije turka z bílého hrnečku s nápisem Paris. Přivezl si ho před lety z Francie. Hráli Mou vlast. Patnáctkrát. To byl Aleně poprvé nevěrný a doteď ho to mrzí.

S Karličkou bydleli na pokoji číslo dvě stě třicet a všichni to věděli. Jedni se tomu smáli, jiným to bylo jedno. Koneckonců nebyli jediní. Takových bylo!

Už na ni nemyslí, ale na cestách se mu vždycky vkrade do hlavy. Snad je to modré nebe, šedá silnice nebo bílé pruhy na ní, co mu ji připomínají. Seděla v autobuse blízko. Prsa jí nadskakovala a ona se stále dívala dopředu, jako kdyby ho ignorovala. Stejně to cítil.

Tušil, že bude problém, že se mu to všechno možná vymkne. Ale chtěl. Chtěl zažít to, co dlouho nezažil.

Přijela na výpomoc z Plzeňské filharmonie a věčně někoho prosila, aby jí pomohl s harfou. Pro Evžena to byla příležitost. Ten nesmyslný krám tahal, kamkoliv chtěla.

„Pauzááá!“ zakřičel Ludva. Vlasy měl přeželelé od opěrky.

Autobus zastavil.

„Dvacet minut,“ zahlásil Maršík do mikrofonu.

Dveře se s funěním otevřely.

Míra protestoval. Za dvacet minut si sotva dojde na hajzl, poobědvá sekanou u pumpy a vykouří dvě cigarety.

To ale Maršíka nezajímá. Maršík nechodí nikam, ani na záchod, protože se platí. To si raději odskočí do křoví. Kávu si nechává dělat v autobuse od řidiče a jíst na rastech odmítá. Má bochník chleba, paštiky a pytel rohlíků.

Kapela se rozutekla do pár metrů vzdálené čerpací stanice. Řidič zavřel přední dveře a opřel se o kapotu autobusu. Zapálil si. Z kapsy vytáhl telefon a cosi počítal. Maršík vybalil rohlík z alobalu a postavil se k němu.

„Je hezky, co?“ zeptal se.

Slávek si upravil zlatý náramek na levače a přítakal.

„Podzim,“ pokračoval Maršík.

„Už zase podzim,“ odpověděl Slávek.

„Podzim mám rád.“

„Podzim je podzim,“ zvažněl řidič.

„Na podzim je krásně.“

„Jo, jo, podzim.“ Řidič strčil telefon do kapsy a nedopalek odhodil pod autobus.

Maršík se rozhlédl a zastínil si oči. „Támhle už to žloutne,“ ukázal ke kopcům.

„Žloutne.“

„A červená.“

„No jo.“

„A hnědne.“

„Jako stráně na Hradištku.“

„Tam to znám,“ spolkl poslední sousto Maršík.

„Nejhezčí podzim, co znám.“

„Podzim je nejkrásnější období.“

„Mám rád i léto.“

„I na jaře je krásně.“

„Však zimu mám taky rád,“ pousmál se Slávek.

„Ale ten podzim.“

„Podzim je podzim.“

Maršík mlčel, sklopil oči. Vypadalo to, že o něčem přemýšlí. Z alobalu vyrobil kuličku a zastrčil ji do kalhot. Pak se znovu nadechl. „My dva bysme si už ale mohli tykat, ne? Co jsme toho spolu najezdili.“

„Najezdili.“

„A zažili.“

„Zažili.“

„Tak co?“ podal Maršík Slávkovi pravačku.

Řidič se stále ještě rozhlížel po barevných korunách stromů. „Mohli,“ usmál se nakonec.

„Člověk by, Slávku, neřekl, jak je krásně, stačí se rozhlídnout, co?“

Slunce se na okamžik schovalo za mraky a všechny barvy utlumilo. Zdálo se slyšet hlasy vracejících se kolegů.

Ludva si oloupal vajíčko a sedl si před autobus na obrubník. „Jak tohle přežijeme?“ odhodil skořápku a podíval se na Hornajze.

„Co jak? Jako vždycky,“ pokrčil rameny Hornajz a přisedl si.

„Nechci bydlet s Laštůvkou, chrápe jako dobytek.“

„Vyzbyl na tebe?“

Ludva přikývl.

Bydlet s Laštůvkou je prý čiré neštěstí. Chrápe tak, že s ním odmítá kdokoliv spát. Dokonce i vlastní manželka. Párkrát se stalo, že dostal ajnclík, jenže na takové výdobytky nejsou peníze, a když už byly, jednolůžkový pokoj mu každý záviděl. A tak Laštůvka často cestoval z pokoje do pokoje a každou noc spal s někým jiným. Maršík vypracoval tabulku a ten, kdo s Laštůvkou přežil noc, dostal na příští den pokoj pro sebe.

Přišel Míra, zapálil si a dovřel poklopec. Sekaná byla prý úplně studená. Cigaretu tahal rychle, aby stihl další. Maršík ovšem zatleskal. Ludva se opřel rukama o obrubník a vstal. Oprášil si dlaně a dloubnul do Míry.

„Nechceš bydlet s Laštůvkou?“

„Nechci.“

„Jsem to zkusil...“ Vytáhl sirku a vložil si ji mezi zuby.
„Počkej,“ nevydržel Evžen. Stál opodál a všechno slyšel.
„Já si to s tebou vyměním.“

Ludva oněměl. Sirku vyplivl na zem.

„Jako vážně?“

„Ale jo.“ Evžena zahřálo na prsou. Alenka by řekla, že je to celý on. „Hodnej, ale blbej.“ Jenže on to dělal vždycky. Zachraňoval lidi, vztahy a křivdy i za cenu svého nepohodlí.

„Jako fakt?“ zopakoval Ludva.

„Jo, mně to nevadí.“ Znova ho zašimralo v žaludku.

„Ty vole, Evžo, máš to u mě! Můžu ti to nějak vrátit?“

„Nech to tak,“ mávl rukou. „Nebo možná...“ odmlčel se.

„Tak dělejte, jedeme,“ zabučel Maršík a tlesknul.

Vystoupali schůdky a posadili se. Evžen hleděl z okna a přemýšlel. Chtěl se zeptat Ludvy, zda by mu nesehnal kontakt na Karličku, znali se. Od té doby, co měli k sobě tak blízko, a všechno nečekaně skončilo, neví o ní nic.

Pole vystřídalou louky, za nimi vesnice. Německo, vydechl. Vždycky pozná, že už je v Německu. Kolikrát tuhle cestu jel a kolikrát museli zastavit, vyndat nástroje, vybalit kufry. Projít přísnou kontrolou. Jenže to už je dávno.

Kačírek vyvážel housle za tisíce a nikdy se s nimi nevrátil. Vracíval se s nástroji za pár šupů, vydělané peníze schovával ve falešné kapse kufry a vždycky si byl jistý, že je nenajdou. Na tohle Evžen neměl žaludek, i když spojku na staré housle míval. Jenže jemu bylo líto zbavovat se dobrých nástrojů, protože co se jednou vyveze, už se nikdy nevrátí. Kolik měla tahle republika nástrojů, a jakých! Sevřel pěsti. Všechno je pryč.

„Co je?“ otočil se Veverka. Rty si naslinil a utřel do rukávu.

„Co by?“

„Co se tak meleš?“

„Bolí mě záda,“ zalhal Evžen. Přece neřekne, že má problém s hemoroidy a že se pokaždé vrátí ze zájezdu s vykvetlou prdelí. Masti nepomáhají, nepomáhá nic. Jako kdyby si je vyseděl vždycky před turné, a tam se dorazil.

V zadní části autobusu už se zase pije. Ludva otvírá další láhev. Má co slavit. Evžen přece jen na chvílku zapochyboval. Tři neděle se nevyspí. Bude posedávat před hotelem a odalovat spaní. Vypije všechny zásoby a bude muset chodit na pivo za pět eur, pokud vůbec bude kam. Na posledním zájezdě bydleli u pole.

Míra vstal a prodíral se uličkou pro pivo k řidiči. Sedl si na schůdek a plechovky pečlivě skládal do plátěné tašky. Slávek mu je nechal odškrtat, přesto ho koutkem oka kontroloval. Nerad by, aby mu nějaká chyběla.

„Jdeš z nákupu, jo?“ dělal si legraci Maršík. Nejradši by, kdyby mu pivo taky někdo koupil, kdyby si mohl sednout dozadu do autobusu mezi ty, kteří mají zájezd ve vlastních rukou a určují, u koho na pokoji se bude pít.

Míra neodpověděl. S taškou plnou piv se sunul zpátky. Už teď ho cesta stojí tolik, co ostatní celý zájezd. Možná si nakonec bude i půjčovat. Přijede švorc, možná ještě s dluhem.

Sedl si, vybalil prkýnko, nakrájel klobásu a nechal ji klovat. K Evženovi se však nedostala. Na jazyku ucítil chuť sladké papriky. V paměti zalovil, co si zabalil. Měl obavy, že instantní paprikový guláš nechal doma na lince. Má vypočítaný denní příděl potravy.

„Já ty housle mám rád,“ zaslechl kdesi odzadu. Tušil Ščuku. Houslistu, který svojí nezodpovědností nechal cuk-

rovku dojít tak daleko, až mu vzali kus nohy. Inzulin si píchá nepravidelně, pije a jí, co nesmí.

„Vopravdu je mám rád, ale takhle jsem dopadnout nechtěl,“ postěžoval si.

„Buď rád, že máš kšeft,“ odbyl ho Ludva.

„Trmácet se autobusem do prdele, za to mám být rád?“

„Co by za to jinej dal,“ napil se Ludva.

„Dej mi taky,“ zaprosil Ščuka.

„Můžeš?“ pozvedl Ludva obočí.

„Musím,“ natáhl ruku po láhvi a dlouze se napil.

Evžen se otočil zpátky. Umí si představit, jak to dopadne. Ščuku budou v Biefeldu z autobusu vynášet.

Zavřel oči a zamyslel se. Instantní paprikový guláš viděl stále na lince.

„Prosím vás, pánové,“ vyrušil ho náhle hlas z mikrofonu.

„Tady pan řidič prosí, abyste používali záchod jen v nejnutnějších případech, jinak vám ho zamkne.“ Maršík stál na schůdku vedle Slávka. S mikrofonem vypadal jako bavič druhé třídy. Přidržel se madla a nervózně pomrkal.

„Slávek má jen velmi omezenou možnost vypouštět obsah wécé. Buďte tak hodný.“

„Tak ať nám do piče neprodává pivo,“ mávl rukou Ludva.

„Kdo to má pak vydržet, to je vždycky!“

Slávek cosi procedil mezi zuby. Maršík otočil oči v sloup. Na tyto situace nemá, maximálně je zamluví. Míra se zvedl, vzal nákupní tašku a hrnul se znovu pro plechovky.

„No tak tolik nechlastejte,“ ozvala se poprvé Tonička. Nejkrásnější houslistka z Prahy, ovšem prostoduchá. Když spatřila prvně v životě z okénka autobusu vrtuli větrné elektrárny, spráskla ruce a zděsila se, kolik to musí asi stát peněz, než takový kolos dají do pohybu. Jindy si v Zaragoze koupila první den na měsíčním turné sadu hrnců, aby je

pak musela denně tahat z autobusu do hotelu a zase zpátky. Bála se, že vykradou autobus. Z kriminálníků a uprchlíků měla strach jak čert z kříže. V každém, byť jen mírně tmavším muži viděla násilníka a všechny nazývala čmoudy. Dokonce i ortodoxní židy. Nerozuměla ničemu. Evžen se s ní častokrát dohadoval. Byl lidumil, věřil v dobro. Neházel všechny do jednoho pytle. To se nikdy nevyplatilo.

„No, no, tak chlastej s náma,“ utrousil Míra. Zavrával a loupl po ní okem. Líbí se mu. Líbí se všem. S trochou alkoholu se dá její jednoduchost přežít. Protože to tělo, to tělo...Evžen nasucho polknul, odvrátil zrak a radši koukal z okna. Protože to tělo stojí za všechny hříchy, projelo mu hlavou.

„Dej mi pokoj,“ sykla a odhrnula si pramen vlasů.

Míra zašátral v tašce a otevřel plechovku.

„Na,“ pobídl ji.

„Nechci.“

„No tak na, nedělej Zagorku.“

„Nech mě!“ odsekla. Vykasala si svetr, položila se na obě sedačky, natáhla nohy a spokojeně vydechla, jako by jela na Bahamy.

„Bože, ten hajzl smrdí, a to tam ještě nejsme,“ povzdechl si Hornájz.

Ludva zápolil s játrovou paštikou. Když ji konečně otevřel, nemohl najít lžičku. Ale Ludva si poradí vždycky. V Japonsku vyjídal na hotelu paštiku lžící na boty. To hráli Novosvětskou. Evžen si všechny zájezdy a dojmy vybaví díky hudbě. Má to tak odjakživa. Jako kdyby jeho život byla jedna melodická linka.

Autobusem se nesl odér vařených vajec, alkoholu a vepřového masa. Tonička se zamračila, vyndala z kabelky parfém a stříkla si dvakrát pod krk.

„Tak tohle miluju, když si ženská vyndá voňavku a počká se v uzavřeném prostoru. Berte ohledy na ostatní!“ zvolal Veverka.

„Hlavně že berete ohledy vy. Smrdí to tu!“ vyjekla. „Tři neděle tu budu muset s váma vydržet.“

„Zájezd snů, ty vole,“ rozchechtal se Míra.

Veverka se ušklíbl. Namazal si pysky pomádou a koukal se zatvrzele před sebe. Svetr mu obepínal tlusté břicho a vědom si toho, neustále ho popotahoval. Snubní prsten měl vrostlý hluboko do prstu, ač byl vdovec skoro deset let. Na pravé tváři růži.

Evžen si nasadil sluchátka a stiskl tlačítko. V uších se rozezněla písnička In The Court Of The Crimson King. Pokaždé, když ji slyší, žije příběh. Co na tom, že už se stal dávno. Nic už se nevrátí, ani to, co bylo s Alenou. Podél cesty stály v řadě bílé domy. Všechny, jeden vedle druhého, se stejnými střechami. Snažil se nahlížet do oken, než se mu ale podařilo zaostřit, byly pryč. Jenže to by z něho Alena nesměla dělat blba. Poslední rok už vypichovala jenom chyby. Tolik jí imponovalo, že hrál. Chtěla umělce s vysokou školou, a nakonec to dopadlo jak? Vysmívala se mu. Málo peněz, žádný přehled. A měla pravdu. Znejistil, a nakonec se začal vzdělávat sám. Ale čím víc četl, tím víc zjišťoval, kolik toho neví. Doteď si vybavuje pocit, kdy se poprvé dozvěděl něco o metafyzice. Bylo mu pětatřicet. Ale ona ho stejně semlela, věděla víc. Odložil sluchátka, zavřel oči a usnul.

V mikrofonu zakřupalo.

„Takže prosím vás,“ Maršík se postavil. „Poslední pauza před dojezdem na hotel. Je půl, ve tři čtvrtě odjíždíme.“

„Cože, čtvrt hodiny?“ Míra vytáhl cigaretu ještě v autobusu a dal si ji mezi rty.

Maršík si vybalil rohlík a posadil se. Do benziny nepůjde, co by kupoval? Euro je sotva na pětadvaceti.

Evžen se šel protáhnout. Ulevit zádům a nadýchat se čerstvého vzduchu. Ludva ho následoval.

„Ty hele, Ludvo, co je vůbec s Karlou?“ nedokázal se nezeptat.

„Karla nehraje, záda.“ Sáhl do kapsy, vyndal cigaretu a chvíli ji žmoulal v prstech. Pak zaklonil hlavu a podíval se do nebe. „Všechny nás to čeká.“ Rukou si přejel krční páteř, jako kdyby ho tam právě zabořilo. Zavrávoral a cigaretu strčil do pusy.

„Nemáš na ni telefon?“

„Nemám,“ škrtnul sirkou a nasál.

Evžen špičkou boty drtil kamínek škváry na chodníku. Tak záda, narovnal se. Vzpomenul si na její šíji. Měla hodně světlou pleť.

S Karličkou chodíval v Paříži po kavárnách. Procháze-li úzkými uličkami a sledovali, jak lidé namáčí bagety do sýru. Karlička si nakonec fondue přivezla domů, ale emental se jí nikdy tak pěkně neroztavil, přestože kupovala v Lidlů ten nejlepší. Pod eiffelovkou si dali první pusy a zašli na kebab. Potom se poprvé milovali na pokoji číslo dvě stě třicet. Manželská postel jim byla malá, lampička na stole poblikávala a na stěně visel obrázek Seiny. Strašně se styděla. Ale jenom chvíli. Divil se, jak je drobná. Vyprávěla mu o despotickém manželovi a zásadně ho nazývala příjmením.

Zalovil v kapse, vytáhl drobné a vydal se na záchod.

Před záchody byla stále ještě fronta. Kačírek právě podlézal turniket. Česky vysvětloval obsluze, že nemá mince

a že se na to může vysrat. Voda a toaleta má být člověku volně přístupná, protože se jedná o základní lidské potřeby.

„Dies ist eine kostenpflichtige Toilette!“ pokřikovala uklízečka.

„Co říká ta hajzlzába?“ rozhazoval Kačírek rukama.

„Že je to placená toaleta,“ houkl Hornájz.

„Ne-mám-djob-ný, rozumíš? Nemám djobný,“ gestikuloval Kačírek na ženu.

„Was?“ kroutila hlavou.

„Nemám, nedám.“

Kačírek se ztratil v kabině.

Evžen vhodil euro do turniketu a čekal na zbytek mincí. Kradmo pozoroval Toničku v odrazu velkých zrcadel. Napouštěla si na dámské toaletě do petky vodu. Mrknul na hodinky a zrychlil. Za pět minut odjezd.

Autobus nastartoval. Maršík vystrčil hlavu z předních dveří a třikrát zatleskal. Celá ta trapnost s tleskáním uváděla do rozpaků především jeho. Pokaždé tleskal jinak, s různou intenzitou, ale se stále stejným ponižujícím výrazem ve tváři, který se pokoušel skrýt notnou dávkou nadřazenosti.

Poslední kilometry před cílem bývají různorodé. Někteří se dorazí alkoholem do němoty, jiní úhledně poskládají věci, vyfouknou zdravotní míče či záhlavníky, oblečou se, zipy zapnou až ke krku a nehnutě vyhlíží hotel, jedinou spásu unaveného dne. Cizí postele s tvrdými matracemi a strohé pokoje s absencí soukromí.

Autobus se skřípěním zastavil. Slávek otevřel okýnko a svojí lámanou angličtinou se kohosi domáhal vjezdu do areálu. Zaparkoval, zpřístupnil zavazadlové prostory a vrazil ruce do kapes. Právě mu padla.

Český filharmonický orchestr se vyvalil z autobusu. S čerstvým vzduchem a pevnou zemí pod nohama se dostavila jakási úleva. Hráči se shromáždili u zavazadlového prostoru, aby vytáhli svoje nástroje.

„Jak to, že je ta tuba tady?“ rozčiloval se Veverka.

„A kde by měla bejt?“ Míra si zapálil a tázavě se na Veverku podíval.

„Támhle, támhle byla, kdo s ní kurva hejbal?!“

„Já ne.“

„Čí je to taška, proč je tady vlevo? Měla tam bejt tuba. A taky tu bude.“

„Ta je moje,“ pokrčil Míra rameny.

„Povídám ti, tady bude vždycky tuba, to si pamatuj.“

„Ta taška je malá, mám v ní jen příbory a hrnec.“

„Strč si hrnec do prdele, tady bude tuba.“ Veverka si olízl suchý ret a opatrně tubu přitáhl k sobě.

„Pánové, je potřeba si od začátku říct, jak ty nástroje budeme skládat, tady vpravo musí bejt basa,“ vložil se do debaty Oháňka, kontrabasista, který celou cestu prospal podivně poskládaný na dvousedačce s nohama u brady.

„S ničím jsem nehejbal, jen jsem si tam položil tašku s hrcem.“

„A když mi vlítne na tubu? Kdo mi to zaplatí?“ zamračil se Veverka.

„Je to jen hrnec, potěžkej si to.“ Míra vzal tašku do tří prstů, aby demonstrativně předvedl, že jeho hrnec váží sotva půl kila.

„Dej si to nahoře pod nohy, nebo jezdi na zájezdy autem, jako to dělaj jiný,“ vyštěkl Veverka, hodil tubu na rameno a bez řečí odešel. Na takové chování nebyl zvyklý, kdysi hrál v Berlínské filharmonii.

„Co mu je?“ otočil se Míra na Oháňku.

„Nech ho, jeho to sere, že sem musí.“

„Když nechce, tak nemusí.“

„A kdo z nás nemusí?“ zahleděl se Oháňka Mírovi do očí. „Tak kdo?“

Bylo ticho.

Všichni dobře věděli, že bez takových zájezdů sotva zaplatí nájem. Že i takoví hráči, jako je Oháňka, profesor na Akademii múzických umění, musí ležet v autobuse s nohama u brady a křivit si páteř, aby měl na chvíli klid. Protože muzika už dávno nenese.

U recepcce bylo rušno. Recepční neměl pokoje připravené. Na to byli muzikanti zvyklí. Vyprosili si u Slávka ještě pár chlazených plzní a usadili se v křeslech. Míra zavrával, vybalil poslední chleba s paštikou a sedl si na kufr. Štěpánka, hubená, drobná flétnistka, která si celou cestu četla, se položila na sofa, flétnu si dala pod paži a zavřela oči. Na všech byla znát únava. Oháňkovi klesla v křesle hlava, chrápal tak, až ho musel Maršík budit. Co by tomu řekli ostatní hosté? Orchester až z Prahy, který bude zítra zahajovat podzimní hudební festival Ludwiga van Beethovena v Bielefeldu a chová se jak banda buranů! Snažil se urychlit organizaci s klíči od pokojů, ale recepční mu naznačil, že dostal špatný seznam. Nadto budou bohužel místo čtyř jednolůžkových dva dvoulůžkové. Zkáza! Čtyři kolegové budou muset oželet pohodlí.

„To jsme zase sežrali hada,“ chytil se za čelo Ludva.

„Zájezd snů,“ přitakal Míra.

„Evžen Knobloch a Laštůvka, pokoj číslo sto dvacet!“ natáhl konečně Maršík ruku s klíči.

V Evženovi zase hrklo. Možná to jeho chrápání nebude tak strašné. Laštůvka zvedl violu, tašku se smokingem a tlačil

kufr k výtahu. Dlouhé šedé vlasy mu ležely na ramenou. Jeho mohutná postava rozrážela dav lidí jako neúprosná mořská vlna. Vstoupili. Výtah se rozhoupal a zacinkal. Laštůvka mlčel. Evžen ho vlastně vůbec nezná.

II

Evžen se probudil s bolestí za krkem. Slunce se dralo skrz malé okno nevelkého pokoje a osvětlovalo Laštůvkovu hlavu. Možná chrápal, možná ne, Evžen spal tvrdě. Chvilí pozoroval zpětnou klapku větráku, byla plná prachu. Jestli bude Míra vařit, všechno půjde k nim. Dostali pokoje vedle sebe.

Provedl ranní hygienu a vydal se na snídani. U recepcie ho praštila do nosu nasládlá vůně. Na tácu vedle kávovaru ležely croissanty. Dva si vzal a natočil si kávu. Očima našel prázdný stůl a posadil se. Do odjezdu na zkoušku zbývala půlhodina. Rozhlédl se. Po jeho levici seděl Kačírek. Na připálený toust si pokládal salám. Jak se zakouzl, podrobil si smoking, pak vzal jogurt a strčil si ho do kapsy. Na potom.

Evžen se pootočil doprava. U okna spatřil Ludvu. Mazal si svačinu s sebou.

„Kde jsou banány?“ ozvalo se náhle odzadu.

Ščuka stál u bufetu a nahlížel do prázdné mísy s ovocem. Udělal krok zpět a zavrával. Po amputaci si ještě nezvykl. Chybí mu tři prsty na noze, musí se občas přidržet.

„To máš těžký, když si každej vzal tři,“ pokrčil rameny Horňajz.

Evžen se po nich neotočil. Koutkem oka zaregistroval Štěpánku. Na sobě měla černou úzkou sukni a halenkou jí prosvítala podprsenka. Z kabelky jí vykukovaly dva banány. Zvedla se a pomalým krokem odkráčela k recepci. Flétnu si přehodila do levačky a zamířila ven. Boky se jí vlnily tak pravidelně a nádherně, že i kdyby vykradla bufet dočista, Evžen by jí to odpustil.

Poposedl, naslinil si prst a posbíral ze stolu drobky. Mrknul na hodinky, dopil kávu a sebral housle. V hlavě mu ležel Laštůvka. Co když zaspal? Na snídani se neukázal. Každý je tu ale přece sám za sebe. Každý si přijel vydělat svoje peníze. Ale co. Zprudka odsunul židli a běžel na pokoj číslo sto dvacet.

„Fando, ty vole, Fando, za čtvrt hodiny jedeme!“

V pokoji bylo stále přítmí, paprsek, který se ještě nedávno dral skrz malé okno na Frantu, dopadal na zem. Laštůvka hlasitě odfukoval. Šedé vlasy mu ležely na polštáři, pěsti zaťaté a zpod peřiny mu vykukovalo mohutné lýtko.

„Fando, vstávej!“ zakřičel znova Evžen.

„Co je, vole?“ zachraptěl Laštůvka.

Prudce se posadil a rukama sevřel prostěradlo.

„Odjezd, za chvíli je odjezd!“

„Do prdele,“ vyděsil se. Vymrštil se a kvapně se nasoukal do smokingu. Košili si nedopnul, motýlka strčil do kapsy a lakýrky přešetřil rukávem.

„Ještě violu, vole!“ napomenul ho Evžen od dveří.

Oba se rozesmáli. Spolu to určitě zvládnou.

Nebyli jediní, kdo na odjezd přišel pozdě. Malý hotelový výtah nezvládal pojmout víc než dvě osoby najednou. Jezdil nahoru a dolů, přesně jak si ho muzikanti přivolávali. Veverka s tubou zdolával cestu z třetího patra do přízemí třikrát.

Maršík nervózně pobíhal po parkovišti a každou chvíli sledoval hodinky.

„Když se řekne odjezd v půl desátý, znamená to sedět v půl v busu, né že se budete v půl teprve courat!“ vykřikoval úzkostlivě.

„Ta tuba patří sem, už jsem řekl!“ přehlušil ho Veverka. Právě se pokoušel uložit nástroj do autobusu.

„Přišels pozdě,“ olízl Míra cigaretu.

„Říkal jsem už včera, že ta tuba bude tady!“

V tu chvíli se zjevil Oháňka. Ještě jednou zkontroloval kontrabas, je-li dobře položený, a odkašlal si. Jak se napřimil, praštil se do hlavy.

„Tak pánové, prosím vás,“ pohlédl na oba káravě a chytil se za bolavé místo.

„Je to tak těžký pochopit?“ rozhodil Veverka ruce. „No je to tak těžký pochopit, že ta tuba bude tady?“

„To řekl jako kdo?“ rýpnul si Míra.

„To jsem řekl já!“ vybuchl Veverka.

Autobus se rozjel. Míra se zvedl, aby si došel pro pivo, ale vzápětí si to rozmyslel. Za okny se trhala mračna a skrz ně prosvítalo slunce. Evžen si v duchu přeříkával, co si má vzít do sálu. Svačinu, lakýrky, smoking, motýlka, mast na hemoroidy, vodu a pár drobných. Utrácet ale nebude. Promnul si oči. Necítil se po včerejší cestě dobře. A to dnes ke všemu přijede dirigent. Nemá ho rád. Jan Richter, arogantní padesátník, nikdy v žádném divadle nedostal pracovní smlouvu na dobu určitou a dost tím trpěl. Myslel, že o téhle zásadní věci nikdo neví, ale mýlil se. Věděl to i ten poslední sekundista kdejakého lázeňského orchestru. Jezdil v naleštěném obstarožním opelu, který si před hotelem pucoval hadrem, na společné snídaně chodil v šortkách.

Cesta trvala jednou tolik, než se předpokládalo. Lidé vyjeli do práce a z hlavní třídy se stalo jedno velké parkoviště. Evžen sledoval dívky na kolech. Projížděly ladně kolem aut, čas od času přibrzdily, aby si daly vlasy z čela, a pokračovaly dál.

V ulicích právě otvíraly kavárny, z otevřených dveří určitě voněla káva a skořice. Byla to vůně Západu. Pocit, který zná jen ten, kdo prožil kus života v socialismu. Rozhlížel se, pozoroval naleštěná auta, květiny v oknech, malé balkóny vysokých domů, upravené předzahrádky a kafeterie. Co by za to dal, kdyby si mohl na chvíli sednout. Na kávu s vysokou pěnou, na pivo a preclík.

Autobus konečně zastavil. Maršík poprosil o rychlý přesun a upozornil, aby si každý vzal vše, co potřebuje. Slávek zde totiž nesmí parkovat.

Koncertní síň stála přímo v centru města. Na prohlídku budovy a okolí ale nebyl čas. Tak jako skoro vždycky. Evžen si však, jak bylo jeho zvykem, před každým koncertem prostudoval prostory, ve kterých bude hrát. Pobral věci a vykročil k budově Rudolf-Oetker-Halle.

Rudolf-Oetker-Halle byla otevřena 31. října 1930. Z velké části je budova v původním stavu a má na dnešní poměry vynikající akustiku. V následujících desetiletích zde hostovali významní sólisté, dirigenti a orchestry, včetně Berlínské filharmonie nebo Vídeňských filharmoniků pod taktovkou Herberta von Karajana. Rudolf-Oetker-Halle navštívili proslulí Claudio Arrau, Gidon Kremer nebo Yehudi Menuhin.

Evžen vstoupil do malé šatny s velkými zrcadly. Rozbalil housle a nakalafunoval si smyčec. Ludva do sebe otočil placatku a kousl do štangle salámu. Prohlédl si tvář a pročísl hřebínkem řídké vlasy. Kačírek si položil fňukny vedle sebe, otráveně svlékl bundu a na věšák pověsil žlutou Billa tašku se svačinou.

„Ty vole, co já budu dělat bez těch lakýrek,“ povzdechl si Ludva a podíval se pod sebe. Na nohou měl ošoupané tenisky. Chytil se za čelo a zakroutil hlavou.

„Dej si přes ně ponožky,“ poradil Kačírek.

Ludva překvapeně pozvedl obočí.

„Povídám, dej si přes ně ponožky, já už to udělal dvakrát,“ pokračoval. „V Japonsku. Sehnat tam boty na moje nohy je nadlidskej výkon. Maj je tam malý, nejen nohy,“ rozchechtal se.

Evžen ani nedutal, vzpomněl si na svůj koncert v Obecním domě. Přišel na Novosvětskou bez koncertních bot, natáhl si černé ponožky přes sandále a nohy složil pod židli.

„To každěj pozná!“ vyjekl Ludva.

„Ale hovno,“ protočil oči Kačírek.

„Vždyť je to koncertní mistr,“ ozval se od dveří Ščuka. „Vždyť sedí vepředu!“

„Voni to přežijou, dedejóni,“ mávl rukou Kačírek, porovnal si motýlka a vydal se do sálu.

Muzikanti se pomalu trousili. Někteří už seděli a ladili. Otáčeli stránky not a zapisovali si poznámky. Jedni si tiše pobrnkávali, druzí se hlasitě předváděli, jako by měli právě odehrát nejdůležitější koncert dosavadní kariéry.

Na stupínku se zjevil Richter. Pohupoval se v košili s obří rozhalenkou a popotahoval si kalhoty.

„Osudová, Largo z Novosvětské a Karneval zvířat!“ zopakoval pro jistotu hlasitě pořadí skladeb a poklepával nervózně taktovkou o dirigentský pultík. Na nohou měl bílé ponožky a tenisky značky Prestige. Zřejmě mu uniklo, že má být na zkoušce v koncertním oblečení. Evžen se ale rozhodl, že mu nic neřekne, ani mrknutím oka nenaznačí. Posadil se k prvnímu pultu sekundů a dal housle pod bradu.

Jakmile ale přiložil smyčec na struny, ozvala se rána. Tym-pánista Grác mlátil do kotlů jako zběsilý. Tohle Evžen nemá rád, obtěžovat kolegy bezohledným hlukem. Měl chuť vstát a chytit toho šílence za klopu. Naštěstí to za něho učinil koncertní mistr. Postavil se, zamával smyčcem a poprosil hoby o komorní „a“.

„Ja pa pa páááááááááá!“ vykřikl Richter s prvními tóny. Máchal rukama a kymácel se zleva doprava. Beethoven se valil sálem jako velká lavina. Maršík poposedl na židli. Byl značně nervózní z toho, že dirigent je v civilu, ale bylo mu hloupé přerušovat zkoušku a takovou věc mu připomínat. Báł se ho.

„Ja pa pa páááááááááá!“ znovu zvolal Richter.

Maršík se konečně odvážil, vstal a šel k dirigentovi. Fagot mu visel na hrudi jako suchá větev. Cosi mu pošep-tal. Potom ještě jednou. Vtom vrazil do sálu televizní štáb. Richter zbledl, zakoulel očima, odhodil taktovku a odběhl.

„Prosím vás, deset minut pauza,“ oznámil Maršík or-chestra, posunul si na prsou nástroj a důležitě se vrátil na své místo.

„To jsme mohli, vole, ještě kouřit,“ zívł Míra, odložil vio-loncello na zem a hodil nohu přes nohu.

Z orchestru se rázem stala neovladatelná zvuková hmo-ta. Každý si cvičil svoje party, Grác opět řezal do tympánů a Horňajz foukal do horny jako šílenec. Pokaždé když hrál, namířil lesní roh na stranu. Evžena tenhle nástroj fascino-val, připomínal mu naháňky na divočáky, kam chodil se svým dědou. Hony byly vždycky vrcholem lovecké sezóny, a na těch děda nimrod nikdy nesměł chybět. Horňajz protočil hornu a nechal z ní vykapat vysráženou vodu, olízl si nátisk a pokračoval v troubení. Kudrnaté vlasy se mu trásly nad ušima, hladce oholené tváře se napínaly a při každém nádechu zamrkal.

Štěpánka si loupala banán ze snídaně. Zřejmě si nevšimla cedule na dveřích, že konzumace jídla a pití je v sále zakázána. Evžen ji pozoroval. Když ženy pojídají banány, vždycky mu to připomíná něco nestoudného. Klidně přezvykovala, na tváři se jí dělala boule, a jak polkla, spodní ret nepatrně vysunula dopředu. Vlasy jí padaly na ramena, vlnily se a odrážely světla reflektorů. Slupku položila pod židli, napila se a vzala do rukou flétnu. Chvilku ji zahřívala v dlaních, později dechem. To Evžena znepokojovalo. Začínal si pomalu uvědomovat, že se mu líbí.

„Ja pa pa pááááááááá!“ ozvalo se zleva. Trhl sebou. Ani si nevšiml, že se opět hraje. Richter po něm loupal zlým okem. Jeho pohled byl vražedný. Snad za to může Richterovo husté obočí, snad mohutná čelist. Evžen neví, ale strach z něho má. Spěšně nasadil housle pod bradu a očima lovil v notách ztracené takty. Na Richtera už se neodvážil podívat.

Štáb rozestavěl tři kamery a točil bez přestání. To už na příplatek je, stěžovali si hráči. Ale tak to chodí. Nikdo nic neřekne, nikdo nic nevysvětlí. Tantiémy nebudou.

Jeden z kameramanů vlezl na pódium a natáčel dlouhé detailní záběry. Vměstnal se mezi prvního a druhého kontrabasistu a značně překážel. Oháňka se mračil a smyčcem ho šfouchal do zadku.

Tonička si naopak kamery užívala. V mládí totiž hrávala s Karlem Gottem. Jezdila šňůry po vlasti a vystupovala v Televarietě. V krátkých pauzách si čechrala vlasy a do kamery špulila své stále ještě plné rty.

Richter vyhlásil krátkou pauzu. Ti nejnáruživější kuřáci utíkali na cigaretu a kávu z automatu.

Štěpánka zůstala, rozevřela knížku a položila si ji na notový pult. Vytáhla z kabelky druhý banán a zvolna ho olupovala.

Evžen si procvičoval houslový part, nedařilo se mu vymyslet ten nejpříjemnější prstoklad. Možná že by se na to měl za takový honorář vykašlat. A nebyl by jediný. Ale jemu se to přičilo. Byl zvyklý hrát vždycky na maximum. Poctivě a profesionálně. I kdyby v hledišti seděl jediný člověk.

Odložil housle na klín a tužkou napsal nad notu E dvojku. Potom sáhl do kapsy pro mobil. Na displeji se objevila zpráva.

Ahoj Evžene, můžeš 25. června až 23. července Japonsko?

Karel

Měsíc v Japonsku, hrklo v něm. Ne, měsíc nedá, měsíc už ne. Naposledy si z Japonska přivezl žaludeční vřed. Tolik alkoholu nevypil snad za celý svůj život. Nadto tam basista Knap dostal před koncertem srdeční slabost. Vyběhl na pódium a skácel se. Ze srdeční slabosti se vyklubal infarkt. Domů už letěl v zinkové rakvi.

„Vole, víš o Japonsku? Teď mi to přišlo,“ poklepal mu na rameno Míra.

Evžen pokýval.

„A jedeš?“

„Nevím, asi ne.“

Evžen opravdu nevěděl. Už jen z té představy se mu udělalo nevolno. Na patře ucítil chuť Suntory Whisky a nakyslého lovečáku, který si Oháňka tehdy přivezl do Tokia z Veverské Bítýšky v bedně na kontrabas. Těch salámů si vezl původně pět, ale v teple nevydržely. Evžen na hotelové pitce snědl čtvrtku úplně zelenou a zjistil to až ráno.

„Pojeď, Evžo,“ zaprosil Míra.

Rozhovor přerušil Richter, zaklepal znovu taktovkou do pultíku, aby upozornil na konec pauzy, a nalistoval si Dvořákovo Largo z Novosvětské.